Kráľ Dávid zostal doma

Category: Písmo vyučuje
written by Drahoslav Vajda | 1. júla 2026

A stalo sa po roku, o čase, keď vychádzavajú kráľovia do vojny, že vyviedol Jóab silu vojska a hubil zem synov Ammonových a príduc obľahol Rabbu, ale Dávid zostal v Jeruzaleme.

1. Kronická 20:1

Za dávnych čias bývalo tak, že do bojov na čele svojich vojsk vychádzali králi. Tak robieval aj kráľ Dávid. V nejakom čas však kráľ Dávid nešiel so svojím vojskom, ale zostal vo svojom dome v Jeruzaleme. V tomto článku uvedieme, ako o skutočnosti, že Dávid zostal doma, vyučuje Písmo.

Príbeh kráľa Dávida

Príbeh o kráľovi Dávidovi začína v 1. knihe Samuelovej. Samuel súdil Izrael, ale zároveň plnil aj kňazské povinnosti. Časom zostarol, a tak namiesto seba ustanovil svojich dvoch synov za sudcov Izraela. No, jeho synovia nechodili po jeho cestách, ale brali úplatok a krivili súd. Všetci starší Izraela sa zhromaždili a prišli k Samuelovi a povedali mu: „*Hľa, ty si už starý, a tvoji synovia nechodia po tvojich cestách; ustanov nám teraz kráľa, aby nás súdil, ako je to u všetkých národov*“ (1. Samuelova 8:5).

Toto sa Samuelovi nepáčilo, ale ľud trval na svojom: „*Avšak ľud nechcel počuť na hlas Samuelov, ale povedali: Nie, ale kráľ bude nad nami. A budeme aj my ako všetky iné národy, a bude nás súdiť náš kráľ a vyjde pred nami a bude bojovať naše boje*“ (verše 8:19-20). Na Hospodinov pokyn poslúchol starších a ustanovil im kráľa. Kráľom sa stal Saul, muž z pokolenia Benjaminovho syn Kíšov (1. Samuelova 9:1-2, 10:1, 24). Kráľ Saul viedol Izraelove vojská do bojov: „*A vojna bola krutá proti Filištínom po všetky dni Saulove*“ (1. Samuelova 14:52).

Saul kraľoval štyridsať rokov, ale neposlúchol Hospodinove nariadenia. Zavrhol slovo Hospodinovo, zhrešil proti Hospodinovi a tak Hospodin odtrhol od neho kráľovstvo, aby nebol kráľom nad Izraelom: „*A Samuel riekol Saulovi: Bláznovstvo si vykonal, neostríhal si prikázania Hospodina, svojho Boha, ktoré ti prikázal, lebo teraz by bol Hospodin pevne postavil tvoje kráľovstvo nad Izraelom, takže by bolo trvalo až na veky. Ale teraz neobstojí tvoje kráľovstvo. Hospodin si už vyhľadal muža podľa svojho srdca, a Hospodin mu prikáže, aby bol vojvodcom nad jeho ľudom, lebo si neostríhal toho, čo ti prikázal Hospodin*“ (1. Samuelova 13:13-14 a tiež aj 15:26, 28). Za kráľa Izraelu ustanovil Dávida syna Izaiho (Jesseho)[A)] z pokolenia Júdovho a vydal o ňom svedectvo.

Hospodinovo svedectvo o Dávidovi

„A od toho času si žiadali kráľa, a Boh im dal Saula, syna Kíšovho, muža z pokolenia Benjaminovho, štyridsať rokov. A keď ho odstránil, vzbudil im Dávida za kráľa, ktorému aj vydal svedectvo a povedal o ňom: Našiel som Dávida, syna Jesseho [A)] , muža podľa svojho srdca, ktorý vykonáva každú moju vôľu“ (Skutky 13:21-22).

„…Vtedy si hovoril svojim svätým vo videní a riekol si: Položil som pomoc na hrdinského muža; vyvýšil som vybraného z ľudu. Našiel som Dávida, svojho služobníka; pomazal som ho svojím svätým olejom, s ktorým bude stále moja ruka, a ovšem i moje rameno ho bude posilňovať“ (Žalmy 89:20-22).

„…Dávid činil to, čo je spravodlivé v očiach Hospodinových, a neuchýlil sa od ničoho z toho, čo mu prikázal, po všetky dni svojho života, okrem vo veci Uriáša Hetejského“ (2. Samuelova 11:27; 1. Kráľov 15:5).

„…A Hospodin chránil Dávida všade, kamkoľvek išiel“ (1. Kronická 18:6, 13).

Vec: *Uriáš Hetejský*

Vec *Uriáš Hetejský* má dve stránky.

Jedna stránka je: Prečo kráľ Dávid zostal doma v Jeruzaleme a nešiel s vojskom do boja s Amonovcami, ale poslal s ním Joába? (1. Kronická 20:1)

Druhá stránka je, ako Dávid naložil s Uriášom Hetejským.

Hospodin nevytýkal Dávidovi, že zostal doma, ale karhal a trestal ho za to, ako naložil s Uriášom. Vo veci Uriáša Hetejského poslal za Dávidom proroka Dátana, ktorý Dávida priviedol k porozumeniu, že s Uriášom urobil to, čo je zlé v očiach Hospodinových – zhrešil a Hospodin ho za túto neprávosť potrestá:

„Prečo si teda opovrhol slovom Hospodinovým, aby si učinil to zlé v jeho očiach? Uriáša Hetejského si zabil mečom a jeho ženu si vzal sebe za ženu a jeho si zavraždil mečom synov Ammonových. Preto teraz neuhne meč z tvojho domu až na veky, pretože si mnou opovrhol a vzal si ženu Uriáša Hetejského, aby ti bola ženou. Takto hovorí Hospodin: Hľa, ja vzbudím proti tebe zlé z tvojho domu a vezmem tvoje ženy pred tvojimi očami a dám ich tvojmu blížnemu, a bude ležať s tvojimi ženami pred očami tohoto slnca. Lebo ty si to urobil tajne, ale ja učiním túto vec pred celým Izraelom a pred slncom“ (2. Samuelova 12:9-12).

Dávid porozumel, uznal svoj hriech, činil pokánie (Žalm 51) a Hospodin mu odpustil, ale vec s Uriášom nezostala bez trestu (ako čítame aj v predchádzajúcich veršoch). *„Vtedy povedal Dávid Nátanovi: Zhrešil som Hospodinovi. A Nátan riekol Dávidovi: Aj Hospodin preniesol tvoj hriech, nezomrieš. Ale preto, že si dal tou vecou nepriateľom Hospodinovým príčinu, aby sa rúhali, preto i syn, ktorý sa ti narodil, istotne zomrie“* (2. Samuelova 12:13-14).

Celé posolstvo poslané Dávidovi prostredníctvom proroka Dátana a udalosti s tým súvisiace, sú opísané v 2. knihe Samuelovej 12. kapitole vo veršoch 1 až 23. V ďalšom hľadáme odpoveď na otázku: *Prečo kráľ Dávid zostal doma?*

Dávid zostal v Jeruzaleme

Izrael od vstupu do zasľúbenej zeme musel bojovať s pôvodnými obyvateľmi. Vtedy bývalo zvykom, že vojsko do boja viedol kráľ. To bol jeden z dôvodov, prečo starší Izraela žiadali od Samuela, aby im ustanovil kráľa (*„…kráľ bude nad nami. A budeme aj my ako všetky iné národy, …a vyjde pred nami a bude bojovať naše boje*“, 1. Samuelova 8:19-20). Tak aj Dávid! Od svojich tridsiatich rokov, kedy bol v Hebrone ustanovený za kráľa, vychádzal do boja na čele vojsk Izraela: *„A celý Izrael i Júda milovali Dávida, pretože vychádzal a vchádzal pred nimi*“ (1. Samuelova 18:16).

Vojen bolo veľa, ale Hospodin ochraňoval Dávida počas všetkých jeho bojov (1. Kronická 18:6, 13). Izrael sa veľmi často musel brániť proti náporu okolitých národov, najmä Filištíncov. Vojen s nimi bolo neúrekom a Filištínci sa od samého počiatku Dávidovho kraľovania usilovali Dávida zabiť: *„A keď počuli Filištíni, že pomazali Dávida za kráľa nad Izraelom, vyšli hore všetci Filištínci hľadať Dávida*“ (2. Samuel 5:17; 1. Kronická 14:8).

Priebeh niektorých vojen je podrobne opísaný v 2. Samuelovej, v Knihách kráľov a Knihách kroník. Štyrom z nich, označíme si ich ako I – IV, venujeme pozornosť. Píše sa o nich najprv v 2. Samuelovej 21:15-22 a potom aj v 1. Kronickej 20:4-8. Sú to vojny, v ktorých na strane Filištíncov bojovali obri, synovia obra Rafu.

Vojny I-IV s Filištíncami

opísané v 2. Samuelovej 21:15-22

Vojna I

2. Samuelova 21:15-17

„**15**) *Potom mali Filištíni zase vojnu s Izraelom. A tak zišiel Dávid i jeho služobníci s ním. A keď bojovali s Filištínmi, ustal Dávid.*

16*)* *A Jišbi-benob, ktorý bol z detí obra Rafu, ktorého kopije hrot vážil tristo šeklov medi, a ktorý mal opásaný nový meč, povedal, že zabiť Dávida.*

17) *Ale mu pomohol Abišaj, syn Ceruje, ktorý uderiac Filištína zabil ho. Vtedy prisahali mužovia Dávidovi jemu a riekli: Nepôjdeš viacej s nami von do*

boja, aby si nevyhasil sviece Izraelovej“ (2. Samuelova 21:15-17) .

Dávid v boji s obrom *Jišbi-benobom* už nestačil so svojimi silami – ustával a *Jišbi-benob* ho chcel zabiť. Musel mu pomôcť *Abišaj,* ktorý zabil obra a zachránil Dávida. Pre Izrael to bola vážna situácia a Dávidovi mužovia si to uvedomili. V tých časoch bolo tak, že keď v boji padol kráľ, znamenalo to porážku celého vojska a katastrofa pre národ. Tak sa to opisuje v 1. knihe Samuelovej 31:7 „*A keď videli mužovia Izraelovi, ktorí boli na druhej strane doliny, ako aj tí, ktorí boli za Jordánom, že utekajú mužovia Izraelovi, a že zomrel Saul i jeho synovia, opustili tie mestá a tiež utekali. A prišli Filištíni a bývali v nich*“.

Zomrel kráľ Saul i jeho synovia. Vojsko sa rozutekalo, Izraelci opustili svoje mestá a obsadili ich Filištínci. Takéto niečo Dávidovi mužovia nechceli dopustiť, aby Dávidovou smrťou *nevyhasla svieca Izraelova* a s prísahou mu povedali: „*Nepôjdeš viacej s nami von do boja*“ (2. Samuelova 21:17). V tom vidíme dôvod, prečo po tejto vojne mužovia s prísahou povedali Dávidovi, že už viacej nepôjde s nimi do bojov a preto Dávid do bojov už viacej nechodil.

Dávid od svojej mladosti bojoval a boli to víťazné boje. Čas plynul, Dávidovi roky pribúdali, ale ubúdali mu sily a Dávid v boji s obrom *Jišbi-benobom* už nestačil so svojimi silami – ustával. Na mieste je otázka: *Koľko rokov mal Dávid, keď bojoval v toto boji?* Preskúmajme to.

Dávidov vek v dobe tejto vojny

Písmo priamo neuvádza Dávidov vek v dobe tejto vojny. Pokúsime sa ho z Písma len vydedukovať:

Dávid začal kraľovať v Hebrone vo veku tridsať rokov. Tu kraľoval sedem rokov a šesť mesiacov. Potom sa sídlom jeho kráľovstva stal Jeruzalem, kde kraľoval tridsaťtri rokov (2. Samuelova 5:4-5). Nad Júdom a Izraelom celkovo kraľoval štyridsať rokov. V štyridsiatom roku svojho kraľovania, teda ešte za svojho života, odovzdal kráľovstvo svojmu synovi Šalamúnovi, ktorý sa mu narodil v Jeruzaleme. Dávid mal vtedy sedemdesiat rokov.

Koľko rokov mal Šalamún keď začal kraľovať Písmo neuvádza, ale

poskytuje informácie, z ktorých sa o jeho veku dá usudzovať. Sú to nasledovné miesta:

1. Kronická 22:5 „A Dávid riekol: Šalamún, môj syn, *je ešte chlapec a útly*, a dom, ktorý sa má stavať Hospodinovi, má byť veľký, nádherný a chýrny a na ozdobu všetkým zemiam…“

1. Kronická 29:1 „Potom povedal kráľ Dávid celému zhromaždeniu: Šalamún, môj syn, ktorého si vyvolil Boh jediného*, je ešte len chlapec a útly*, a dielo je veľké; lebo to nemá byť palác pre človeka, ale pre Hospodina Boha.“ V oboch týchto veršoch Dávid o Šalamúnovi hovorí ako o „útlom chlapcovi“.

1. Kráľov 3:7 „A teraz, Hospodine, môj Bože, ty si učinil svojho služobníka kráľom namiesto Dávida, môjho otca, no, a *ja som len malé dieťa*, neviem ani vyjsť ani vojsť, čo a ako robiť“. Takto hovoril Šalamún o sebe už ako kráľ vo sne s Hospodinom: „ja som len malé dieťa“.

Na základe týchto veršov usudzujeme, že keď Šalamún začal kraľovať, bol vo veku medzi desiatym a dvadsiatym rokom – možno mal 15-16. Podľa toho by potom Dávid, keď mu jeho muži zakázali ísť do boja (2. Samuelova 21:17), bol vo veku medzi päťdesiatym a šesťdesiatym rokom.

Filištínci vtedy mali najmenej piatich obrov – obra Rafu a jeho štyroch synov (2. Samuelova 21:23). Jeho synovia sa zúčastňovali bojov s Izraelom a ich hlavným cieľom bolo zabiť Dávida. Preto rozhodnutie Dávidovych mužov, aby Dávid v tomto veku už viacej nechodil s nimi do bojov, môžeme považovať len za veľmi múdre a od Hospodina. Bojovať s obrami po päťdesiatke už nie je ľahká ani jednoduchá vec.[B)]

Vojna II

2. Samuelova 21:18

18) A potom sa stalo, že zase bola vojna v Gobe s Filištínmi. Vtedy zabil Sibbechaj Chušatský Safa, ktorý bol tiež z detí Rafu.

Vojna III

2. Samuelova 21:19

19) A zase bola vojna v Gobe s Filištínmi, a vtedy zabil Elchanán, syn Jare-oregíma, Betlehemský, brata Goliáša Gitťanského, ktorého drevo jeho kopije bolo ako tkáčsky návoj.

Vojna IV

2. Samuelova 21:20-22

20) A zase bola vojna v Gáte. A bol tam muž veľkej postavy, ktorý mal po šiestich prstoch na svojich rukách i na svojich nohách, počtom dovedna dvadsaťštyri. I ten sa narodil tomu Rafovi.

21) A keď hanil Izraela, zabil ho Jonatán, syn Šammu, brata Dávidovho.

22) Tí štyria sa narodili Rafovi v Gáte, a padli od ruky Dávidovej a od ruky jeho služobníkov.

Vojny II-IV s Filištíncami

opísané v 1. Kronickej 20:4-8

Vojna II

1. Kronická 20:4

4) *Potom sa stalo, že povstala vojna v Gázere[C)] s Filištínmi. Vtedy zabil Sibbechai Chušatský Sippaiho[D)], ktorý bol z detí Ráfu, a boli zohnutí.*

Vojna III

1. Kronická 20:5

5) *A zase bola vojna s Filištínmi, a vtedy zabil Elchanan, syn Jairov, Lachmiho, brata Goliáša Gitťanského. A drevo jeho kopije bolo ako tkáčsky návoj.*

Vojna IV

1. Kronická 20:6-8

6) *A zase bola vojna v Gáte. A bol tam nejaký muž veľkej postavy, ktorý mal po šiestich prstoch, dvadsaťštyri. Aj ten sa narodil obrovi Ráfovi.*

7) *A keď hanil Izraela, zabil ho Jonatán, syn Šimeu, brata Dávidovho.*

8) *Tí sa narodili Ráfovi v Gáte a padli od ruky Dávidovej a od ruky jeho služobníkov.*

V 1. knihe Kronickej 20:4-8 sú znova opísané tie isté vojny s Filištíncami, ako v 2. Samuelovej 21:15-22. V 1. knihe Kronickej 20 sa najprv spomína boj Joába s Ammóncami a zaujatie mesta Rabby (verše 1-3). K nim sú pripojené verše opisujúce tri vojny s Filištíncami.

V pasáži veršov 4-8 už nie je spomenutý obor *Jišbi-benob, ktorý bol z detí obra Rafu* ani vojna v ktorej bol zabitý (2. Samuelova 21:15-17) a po ktorej Dávidovi prikázali nechodiť viac do bojov. To nás vedie k záveru, že vec s Uriášom Hetejským a Batšebou sa odohrala medzi vojnami I a II Izraela s Filištíncami opísanými v 2. Samuelovej 21:15-17 (vojna I) a 2. Samuelovej 21:18 (vojna II).[E)]

Záver

Cieľom článku bolo získať poznanie, prečo Dávid zostal doma v Jeruzaleme a nešiel so svojím vojskom do boja. Toto poznanie sme aj dostali. Dávid nešiel do ďalších bojov so svojím vojskom preto, lebo to bolo „bezpečnostné opatrenie“ Dávidovych mužov (2. Samuelova 21:17). Tiež aj to, že tak sa to udialo z vôle Hospodinovej. Smrť kráľa Dávida na bojovom poli, v boji, by bola znamenala katastrofu pre celý izraelský národ a zánik kráľovstva.

Záverom môžeme konštatovať, že to nebola svojvôľa kráľa Dávidova, prečo zostal doma. Vo veci s Uriášom Hetejským (1. Kráľov 15:5) však Dávid postupoval spôsobom, ktorý bol zlý v Hospodinovych očiach a za to ho stihol trest (2. Samuelova 12:9-14).

Okrem toho sa nám v súvislosti s *vecou Uriáša Hetejského* dostalo aj poznanie o relatívnom datovaní týchto udalostí. Došlo k nim v dobe medzi vojnami opísanými v 2. Samuelovej 21:15-17 (vojna I) a 2. Samuelovej 21:18 (vojna II).

Poznámky

A) a) *Izai* hebr. *Jiššai;*

b) *Jesse = Izai*

B) Písmo uvádza aj inú situáciu, kedy bolo Dávidovi zakázané ísť do boja. Bolo to počas Absolomovej vzbury, keď sa chcel stať kráľom namiesto svojho otca Dávida:

„A Dávid oddal tretinu ľudu do ruky Joábovej, tretinu do ruky Abišaja, syna Ceruje, brata Joábovho a tretinu do ruky Ittaja Gitťanského. A kráľ povedal ľudu: I ja sám pôjdem s vami von do boja. Ale ľud povedal: Nepojdeš! Lebo ak by sme museli utekať, nebudú na nás dbať; ani keby nás zomrela polovica,

nebudú na nás veľmi dbať; lebo teraz si ty ako nás desať tisíc. A tak teraz bude dobre, keď nám budeš z mesta na pomoc. Na to im riekol kráľ: Učiním to, čo sa vám vidí za dobré. Preto sa postavil kráľ ku bráne, a všetok ľud vyšiel po stách a po tisícoch“ (2. Samuelova 18:2-4). Toto bola už vnútorná záležitosť Dávidovho kráľovstva.

Absolomova vojenská vzbura proti Dávidovi je už súčasť trestu, ktorý bol vyrieknutý nad Dávidovym domom zapísaným v 2. Samuelovej 12:10-12. Došlo k nej niekoľko rokov po bitke Dávida s obrom Jišbi-benobom. Ale to, že ľud nedovolil ísť Dávidovi do boja potvrdzuje príkaz Dávidovych mužov z 2. Samuelovej 21:17. Teraz to bol už aj všetok ľud, ktorý stál na strane Dávida, ktorý mu nedovolil ísť do boja.

C) V tomto verši je vojna lokalizovaná k mestu Gázer na rozdiel od verša 2. Samuelova 21:18, v ktorom je lokalizovaná k mestu Gob. Podľa *Slovenského ekumenického prekladu* a poznámky k veršu 2. Samuelova 21:18-19, Gob sa pravdepodobne nachádzal v tesnej blízkosti Gázeru, ku ktorému 1. Kronická 20:4 umiestňuje tento boj.

D) *Sippai* je podľa *Slovenského ekumenického prekladu* a poznámky k veršu 1. Kronická 20:4, hebrejské meno *Safu* (2. Samuelova 21:19).

E) Keď v Písme čítame niektoré miesta, môžeme nadobudnúť dojem, že Dávid aj p tejto dobe chodil do bojov na čele vojska. Napríklad: „*Tí sa narodili Ráfovi v Gáte a padli od ruky Dávidovej a od ruky jeho služobníkov*“ (1. Kronická 20:8). Toto sa týka doby už po vojne I s Filištíncami, po ktorej Dávid už mal príkaz nechodiť do bojov. Vysvetlenie je v 2. Samuelovej 12:27-29.

Prechod na články s témou Písmo vyučuje

Prechod na Nové články na stránke

Prechod na úvodnú stránku – Úvod

Umiestnené: 16. januára 2026